

Podatki przyjazne – wehikuły podatkowe

Wprowadzenie rodzimego biznesu na szerokie wody działalności międzynarodowej może wiązać się z istotnymi korzyściami podatkowymi. Modne stało się prowadzenie działalności gospodarczej za pośrednictwem np. cypryjskiej spółki holdingowej, także przez osoby wcześniej z biznesem niezwiązane. Poniżej, nieco szerzej o tej tendencji oraz płynących z niej korzyściach podatkowych oraz o konkurencji podatkowej w ramach Unii Europejskiej.

Czym jest wehikuł podatkowy? Pojęcie to można roboczo i potocznie zdefiniować jako krajową lub międzynarodową strukturę kapitałowo-korporacyjną dla biznesu, mającą na celu optymalizację podatkową w oparciu o unormowania przewidziane w wewnętrznym prawie poszczególnych krajów oraz regulacje międzynarodowego prawa podatkowego (głównie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania). Jak widać, jednym z elementów wehikułu jest struktura działająca w oparciu o międzynarodowe umowy podatkowe. Są one kluczowe jeżeli chodzi o optymalizację podatkową firm działających na rynkach zagranicznych, ale mogą być wykorzystywane również na potrzeby struktur krajowych, wyłącznie w celu obniżenia całości podatków w grupie kapitałowej i u właścicieli.

Biznesu oraz osób dobrze sytuowanych nie trzeba specjalnie namawiać na zmniejszanie obciążeń podatkowych. O ile zostanie zagwarantowana bezpieczna i funkcjonalna struktura kapitałowa i korporacyjna. Wysoce efektywne rozwiązania w tym zakresie przyniosło rozszerzenie Unii Europejskiej i zaadoptowanie przez nowopryjęte kraje Unii dorobku wspólnego systemu podatkowego w zakresie podatków bezpośrednich przy jednoczesnym zachowaniu części starszych traktatów o unikaniu podwójnego opodatkowania (np. umowa Polska-Cypr).

Jaki dochód może podlegać optymalizacji? W zasadzie wszystkie źródła potencjalnie wchodzą w ten zakres. Szczególnie firmowe. Efektywnie, jeżeli roczny dochód wynosi co najmniej 1,5 mln zł. Ostatnio, wzorem bogatszych sąsiadów, Polacy-aktorzy i sportowcy jak również indywidualni menedżerowie zakładają własne wehikuły podatkowe.

Co jest potrzebne do zrealizowania bezpiecznego i funkcjonalnego wehikułu podatkowego? Przed przystąpieniem do przygotowania optymalnego podatkowo wejścia na pole istotnych (powiedzmy powyżej 8% płaconych podatków) oszczędności, potrzebny jest szczegółowy plan (mapa) struktury własnościowej biznesu oraz przeanalizowanie możliwości umiejscowienia np. spółki holdingowej w kraju, który spełniałby dwa podstawowe założenia, tj., niski poziom opodatkowania dochodów z bieżącej działalności (np. handlowej, usługowej

czy finansowej) oraz korzystny podatkowo sposób wypłaty dywidendy dla polskich właścicieli biznesu oraz wykorzystanie dodatkowych zachęt podatkowych istniejących w danym kraju. Przykładowo, zachętami podatkowymi będą:

- opodatkowanie stawką 15% dochodów z działalności bieżącej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością posadowionej na Litwie, przy jednoczesnym zwolnieniu (przy zachowaniu prostych warunków) z opodatkowania w tym kraju dochodów ze zbycia udziałów bądź akcji w spółce z innego kraju UE;
- brak opodatkowania w Polsce i na Cyprze dochodów polskich osób fizycznych będących członkami zarządu spółki z o.o. na Cyprze (zasadę tą potwierdza polskie Ministerstwo Finansów np. w interpretacji przepisów prawa podatkowego Sygn. DD4/PB6/033-0700-mk/JG/06/SM6-3929 z dnia 12 września 2006 r.).

Prostym i możliwym do zrealizowania jest np. pomysł umiejscowienia spółki holdingowej na Cyprze, która to spółka prowadziłaby działalność podstawową (np. handlową czy usługową) za pośrednictwem np. przedstawicielstw w poszczególnych krajach, w których zamierzamy pozyskać rynek. Ze względu na korzystny sposób opodatkowania dywidendy oraz wspomnianego wynagrodzenia członków zarządu wypłacanego ze spółki cypryjskiej oszczędności podatkowe mogą sięgać nawet ponad 9% dochodów z biznesu w ogóle.

Znając wstępnie układ wehikułu, trzeba koniecznie zadbać o jego bezpieczeństwo. Wydaje się, że bezpieczeństwo zapewni przede wszystkim dobra lokalizacja poszczególnych elementów struktury korporacyjnej (kraje UE) poparta indywidualną interpretacją prawa podatkowego. O interpretacje można ubiegać się m.in. na Cyprze, Malcie czy w Luksemburgu. Wynika z tego, że planowanie struktury należy rozłożyć w czasie i wykonać odpowiednie działania zanim jeszcze biznes w nowej formule wystartuje lub się zrestrukturyzuje.

Oczywiście, dla każdego rodzaju działalności należy indywidualnie rozważyć możliwości kreacji odpowiedniego wehikułu. I tak, w celach sprzedaży udziałów czy akcji (tudzież nieruchomości via udziały) posiadanych w polskiej spółce kapitałowej przez inwestora indywidualnego wystarczy operacja przenosząca akcje lub udziały (także w spółkach nieruchomościowych) i późniejsza transakcja zbycia udziałów/akcji przez np. spółkę cypryjską czy litewską. W przypadku natomiast spółek inwestycyjnych, korzyści z umiejscowienia źródła finansowania inwestycji np. na Cyprze i udzielenie pożyczki dla spółki inwestycyjnej finansującej działalność gospodarczą poprzez Cypr da możliwość np. braku opodatkowania odsetek podatkiem u źródła. Z kolei, brak zasady tzw. cienkiej kapitalizacji umożliwi korzystne podatkowo rozliczanie odsetek na Cyprze i dalszą dystrybucję dochodu.

Tzw. tradycyjne raje podatkowe (np. Kajmany, Bermudy) nie dla wszystkich podatników są wystarczająco bezpieczne, pomimo, że dają największe korzyści. Ale, jak widać z prostego przykładu cypryjskiego, widoczna wewnątrzunijna konkurencja podatkowa daje również ciekawe możliwości i to już całkiem pewne i legalne. Nie ma przeszkód natury prawnej, aby polscy przedsiębiorcy, inwestorzy czy osoby fizyczne osiągające dochody z innych źródeł (np. sportowcy czy aktorzy z praw do własnego wizerunku) nie mogli legalnie opodatkować swoich dochodów w kraju o przyjaznym systemie podatkowym. Polska również może nawiązać walkę w konkurencji podatkowej o pieniądze podatników z innych krajów, szczególnie w regionie. A że oprócz Specjalnych Stref Ekonomicznych brak jest u nas wyraźnych systemowych zachęt dla rodzimego i międzynarodowego biznesu, trzeba zacząć działać. Wpływ dochodów podatkowych z Polski jest zbyt realną konsekwencją braku inicjatywy tym zakresie.

Michał Tarka